

Arhivele Totalitarismului

Anul XXXIV

Nr. 130-131

1-2/2026

EDITORIAL

Florin Abraham

Politicile justiției de tranziție în România: evaluări și perspective 5

STUDII

Acad. Gheorghe E. Cojocaru

Din memoriile unui „diplomat roșu”: Sovietele și problema Basarabiei (sfârșitul anilor 1920) 27

Vasile Buga

Istoriografia sovietică și rusă despre represiunea din U.R.S.S..... 36

Alexandru-Cristian Voicu

Război, pace și propagandă în filatelia românească, 1930-1960. Încercare de analiză a mărcilor poștale ca surse istorice, II 49

Alina Ilinca, Liviu Marius Bejenaru

„20 de ani în Siberia”. Drama românilor bucovineni deportați în iunie 1941 62

Jean-François Petit

Lutter contre les fondamentalismes politiques. Virgil Gheorghiu au cœur de la tourmente totalitaire d'après ses Mémoires 77

László Márton

Mișcări împotriva colectivizării în toamna anului 1950 în fostul județ Trei Scaune, I 89

Sumar

Alexandru-Murad Mironov

Model sovietic și inovație autohtonă în procesul „bandei de sabotori și diversioniști de la Canal”, 1952. 101

Cosmin Budeancă

„Un câine al nimănui...” Detenția lui Vasile Luca în „Închisoarea tăcerii” de la Râmnicu Sărat, 1955-1963 111

Brîndușa Costache

Rolul rezervei de aur a Băncii Naționale a României în susținerea orientărilor economice conturate prin Declarația P.M.R. din aprilie 1964..... 141

Elena Negru, Gheorghe Negru

Partidul Comunist al Moldovei în 1965: de la criză ideologică la război antiromânesc 154

Dan Cătănuș

Nicolae Ceaușescu și politica reabilitărilor. Preliminarii la cea de-a treia „destalinizare”, 1965-1968, I 169

Ion Constantin

Problema Basarabiei în preocuparea structurilor informative românești din perioada regimului comunist..... 199

Andrei-Dumitru Olteanu

A Complementary Lever: Romania, UNESCO, and the Politics of Cultural Self-Representation, 1963-1972..... 212

Andrei Popa

Evoluția discursului istoric privind lovitura de stat de la 23 August 1944 în perioada 1979-1989..... 228

Sumar

DOCUMENTE

Dorin-Demostene Iancu, Octaviana Jianu

România în documente diplomatice italiene. Raportul ambasadorului Niccolò
Moscato din 31 august 1972, II..... 248

DICȚIONAR BIOGRAFIC

Ana-Maria Cătănuș, Vasile Paraschiv (1928 - 2011) 261

RECENZII. PREZENTĂRI. NOTE

Vasile Buga, Regele Mihai I în viziunea unui istoric rus; ***Octaviana Jianu***,
Mărturii din și despre exil 270

Biblioteca I.N.S.T.

..... 279

AGENDA I.N.S.T.

..... 281

AU SEMNAT ÎN ACEST NUMĂR

..... 292

Sumar

COLEGIUL DE REDACȚIE

Florin Abraham (director I.N.S.T.), Dan Cătănuș (redactor-șef), Ana-Maria Cătănuș, Ioan Chiper, Florin-Răzvan Mihai, Alexandru-Murad Mironov, Gheorghe Onișoru, acad. Vasile Pușcaș, Ioan Scurtu, acad. Victor Spinei

CONSILIUL EDITORIAL INTERNAȚIONAL

Adam Burakowski, Institutul de Studii Politice al Academiei Polone de Științe, Varșovia (Polonia); Roland Clark, Universitatea din Liverpool (Marea Britanie); Gheorghe Cojocaru, Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău (Republica Moldova); Irina Gridan, INALCO (Institutul Național de Limbi și Civilizații Orientale), Paris (Franța); Francesco Guida, Universitatea Roma Tre (Italia); Armin Heinen, Institutul de Istorie al Universității RWTH Aachen (Germania); Constantin Iordachi, Universitatea Central Europeană, Viena (Austria); Alexandre Kostov, Institutul de Studii Balcanice și Centrul de Tracologie, Academia Bulgară de Științe, Sofia (Bulgaria); Slavomír Michálek, Institutul de Istorie al Academiei Slovace de Științe, Bratislava (Slovacia); Traian Sandu, Universitatea Paris III – Sorbonne Nouvelle, Paris (Franța); Aleksandr Stykalin, Institutul de Slavistică, Academia Rusă de Științe, Moscova (Federația Rusă); Piotr Trojański, Universitatea Comisiei Educației Naționale din Cracovia (Polonia)

Revista „Arhivele Totalitarismului” este indexată în bazele de date ERIH+, CEEOL, EBSCO, Index Copernicus.

Revistă clasificată B de către CNCS (2026).

Reproducerea integrală sau parțială a textului fără acordul I.N.S.T. este interzisă și se pedepsește conform legii. Responsabilitatea asupra conținutului materialelor publicate revine în exclusivitate autorilor. Materialele nepublicate nu se restituie.

© Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2026.